Kuusalu Keskkooli ainekava põhikoolile

Ainevaldkond: Keel ja kirjandus	Õppeaine: Eesti keel
Kooliaste: II kooliaste	Klass: 5.kl

Õppe- ja kasvatuseesmärgid:

Õpilane:

1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust;
2) mõistab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit;
3) väljendab end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult;
4) teeb õpitu piires keeleteadlikke valikuid, kasutab korrektset kirjakeelt ja sobivat sõnavara;
5) loeb tekste ladusalt ja eesmärgistatult eri keskkondades ja allikatest;
6) kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste eri keskkondades ja allikate toel;
7) analüüsib ja hindab eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste;
8) mõistab eri tüüpi ja liiki tekstide ülesehitust, sisu, keelelist eripära;
9) kujundab lugemise kaudu hoiakuid ja tõekspidamisi;
10) väärtustab lugemist, leiab endale sobivat lugemisvara.

Õppeaine kirjeldus:

II kooliastmes kujundatakse õpilaste teadmisi ja oskusi neljas õppevaldkonnas: suuline ja kirjalik suhtlus, teksti vastuvõtt, tekstiloome ning keeleteadlikkus. Eesti keele õpetamise keskmes on teiste ainetega lõimitud tekstid, katkendid ning nendega seotud tekstitoimingud.

Suhtlemisõpetusega kujundatakse oskust kasutada multimodaalses suhtluses eri kanaleid ja keskkondi, oskust arvestada suhtlemisel eesmärki, partnerit ja olukorda, oskust vahendada teavet, väljendada oma arvamusi ja hinnanguid. Suhtlusoskuse arendamisel tehakse informatiivseid esitlusi nii individuaalselt kui ka koostöös.

Teksti vastuvõtu õpetusega kujundatakse oskust tekste eesmärgipäraselt lugeda ja kuulata, samuti rakendatakse erinevaid lugemis- ja kuulamisvõtteid ning süvendatakse oskust teksti mõista ja sellele reageerida. Arendatakse kriitilise lugemise oskust ning analüüsitakse erinevaid tarbetekste. Elulähedaste ja tähenduslike aine- ja muude tekstide käsitlus lõimitakse tekstide ülesehitusliku eripära, sõnavara, grammatika ja õigekeelsuse õpetamisega, et kujundada õpilases loomulik keeleteadlikkus.

Tekstiloome õpetusega kujundatakse mitmekülgset ja eesmärgistatud eneseväljendusoskust, mille puhul õpilane tajub situatsiooni ja adressaati ning suudab oma mõtteid selgelt ja täpselt, tekstiliigile omasel viisil väljendada. Tekstiloomes on põhirõhk kirjutamise protsessil, õpilane järgib kirjutamise etappe alates eeltööst kuni lõpptulemuse vormistamise ja viimistlemiseni.

Keeleteadlikkuse õpetusega avardatakse keeleteadmisi, omandatakse õigekeelsuspõhimõtted, kujundatakse eesti keelt väärtustavat hoiakut. Arendatakse oskust tänapäeva eesti kirjakeelt teadlikult kasutada, kujundatakse arusaamist keele arengust ja muutumisest ning murrete eripärast, k.a kohalike murretega tutvumine.

Keeletundides omandatakse konkreetseid keeleteadmisi ja praktilisi oskusi, analüüsitakse loetut ja kuuldut, kujundatakse keelega seotud hoiakuid ja antakse hinnanguid ning

kirjutatakse eri liiki tekste. Arendatakse oskust sobivatest allikatest ja keskkondadest infot hankida, seda lugeda ja kriitiliselt hinnata.	
Õppesisu:	Õpitulemused:
Suuline ja kirjalik suhtlus Grupitöödes töötamine, seisukoha põhjendamine, enda mõtete väljendamine, aktiivne kuulamine ja peegeldamine, paarisjutustamine, grupijutustamine, tagasiside andmine, e-kirja koostamine, küsimuste küsimine, võõrkeelsete sõnade kasutuse jälgimine, esitluste tegemine etteantud teemal.	Õpilane: • Väljendab end suhtlusolukordades selgelt ja arusaadavalt; • oskab olukorrale vastava suhtluskanali valida; • tunneb vahetu suhtluse tavasid ja oskab neid rakendada; • lahendab probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös; • oskab esitada kuuldu ja loetu kohta küsimusi; • avaldab arvamust, sõnastab väite ja järelduse.
Teksti vastuvõtt Tekstist informatsioon leidmine, veebisõnastiku kasutamine ning informatsiooni otsimine, pädeva informatsiooni äratundmine, erinevate tarbetekstide liigitamine, tekstide analüüsimine ja hindamine, konspekteerimine, eesmärgistamine, erinevate tekstide lugemine.	Õpilane: • Analüüsib teksti lähtuvalt kasutusvaldkonnast ja suhtlusolukorrast; • nimetab teksti liigi, selle eesmärgi; • võrdleb tekste ülesehituse, vormistuse ja keelekasutuse põhjal; • tunneb keele ja kirjanduse valdkonna teabekeskkondi, leiab neist vajaliku teabe, koostab lihtsama päringu; • hindab sõnumi suhtlusmooduseid, sh visuaalset, kuuldelist ja tekstilist osa, verbaliseerib teabe; • tunneb konspekteerimise võtteid, teeb lugedes või kuulates märkmeid, koostab skeeme; • oskab sõnastada lugemise, vaatamise, kuulamise eesmärgi ja teeb eesmärgist lähtuva kokkuvõtte; • esitab teksti kohta kriitilisi küsimusi ja avaldab arvamust, kontrollib teksti usaldusväärsust.

Tekstiloome Ettekannete tegemine antud teemal ja konspekti kasutades, enda loodud teksti ettekandmine, tagasiside kirjutamine, tagasiside analüüsimine ning töö parandamine selle põhjal, erinevate tekstitüüpide kirjutamine, pildi põhjal jutustamine, loole lõpu kirjutamine, regulaarne tekstiloome, arutleva teksti kirjutamine, analüüsiva teksti kirjutamine, refleksiooni koostamine.	Õpilane: • Teeb lühiettekande, • kirjutab tekste protsessikeskselt, täiendab tagasiside põhjal tekste; • jutustab oma elamustest ja kogemustest; • kirjeldab eset, olendit ja inimest; • arutleb suuliselt ja kirjalikult, kasutab arutlevale tekstile omaseid keelendeid; • vormistab tekstid korrektselt nii käsitsi kui arvutil; • põhjendab oma hinnangut tekstinäidetega.
Keeleteadlikkus Eesti murded, kohalikus murdes lugemine ning, murdesõnastiku kasutamine, õigekirja kontrollimine veebisõnastikust, võõrsõnade leidmine võõrast tekstist, häälikute liigitamine, võõrsõnade kirjutamine ning äratundmine, sünonüümide kasutamine, sõnade lühendamine, sünonüümisõnastiku kasutamine, käänete määramine ja kasutamine, lauseliikide määramine, nime ja nimetuse eristamine, otsekõne märgistamine, omadussõnade võrdlusastmete moodustamine ja lauses kasutamine.	Õpilane: • nimetab Eestis kõneldavaid keeli, sugulaskeeli ja rahvaid; • liigitab eesti keele häälikusüsteemi; • kirjutab sagedamini esinevad võõrsõnad korrektselt; • kasutab enda tekstis sünonüüme, arvestades nende tähendusvarjundeid; • kasutab sobivat tegusõna ajavormi enda tekstis; • valib sobiva käändevormi lause kontekstist lähtuvalt; • moodustab omadussõnade võrdlusastmeid ja kasutab neid enda tekstis korrektselt; • moodustab ja kirjavahemärgistab liitlauseid ja lihtlauseid, sh koondlauseid; • kasutab enda tekstis korrektselt otsekõnet; • eristab nime ja nimetust, märgib enda tekstis nimed ja nimetused korrektselt; • järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid ja omandatud keeleteadmisi tekstiloomes.